

/ JOSÉ SANCHO

MEMÒRIA 2018 D'ACTIVITATS

CEA(R)

Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

1. Introducció

El dret a la protecció internacional durant el 2018	1
---	---

2. Atenció a les persones

Serveis jurídics	3
Programes d'acollida i inclusió	4
Programes ocupacionals i formatius	9

3. Incidència i participació

Incidència política i social	11
Formació	15
Sensibilització	18
Participació	20

3. Incidència i participació

Incidència política i social	23
------------------------------------	----

1. INTRODUCCIÓ

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) té com a objectiu la **defensa del dret d'asil i els drets de les persones refugiades i immigrades**. Des de la CCAR es qüestiona la pretesa voluntarietat de les migracions i es busca obrir un debat sobre les diverses formes de persecució i vulneracions de drets humans que requereixen algun tipus de protecció.

L'activitat de la CCAR està inspirada per un profund sentit ètic i per valors com la justícia, la solidaritat, la llibertat i la igualtat. La defensa d'aquests principis constitueix el principal patrimoni de l'organització, i enforteix i impregna totes les actuacions. És la motivació essencial del treball i existència de l'entitat, nascuda l'any 2004.

A més de treballar per la garantia efectiva del dret d'asil i els drets de les persones refugiades, la CCAR assumeix també la defensa dels drets de les persones immigrades. Alhora, afavoreix els processos d'inclusió social de les persones refugiades i immigrades a Catalunya.

L'organització compta amb diferents programes per donar una resposta global i integral a les dificultats derivades del fet migratori. La intervenció s'estructura a través de dos grans eixos:

- **Atenció a les persones refugiades i immigrades** a través dels programes socials, jurídics i ocupacionals.
- **Defensa dels drets de les persones refugiades i immigrades** a través de la incidència política i social i la participació.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat és una entitat sense ànim de lucre inscrita al Registre d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya, amb número 29379, i CIF, número G-63721963. També està inscrita al Registre Municipal d'Entitats de Sabadell.

EL DRET A LA PROTECCIÓ INTERNACIONAL DURANT EL 2018

Les elevades xifres de desplaçament forçat registrades en els darrers anys reflecteixen amb claredat la **violència d'un sistema d'abusos i injustícies globals**. Al 2018 ja se sobrepassaven els 70 milions de persones desplaçades de manera forçada a causa dels conflictes, la violència i les violacions dels drets humans. Síria, Afganistan i Sudan del Sud són els principals països d'origen de les persones refugiades i la crisi a Veneçuela també va accentuar l'èxode global, amb desenes de milers de sol·licituds d'asil formalitzades als Estats Units, Espanya, Perú o Brasil.

En 2018, el Mediterrani va tornar a ser la ruta migratòria més perillosa del planeta. No obstant això, la resposta de la major part dels països de la UE va ser criminalitzar la **tasca humanitària de salvament que realitzen els vaixells de les ONG**. Un exemple va ser el cas del vaixell Open Arms, el qual va desembarcar 60 persones rescatades del mar al port de Barcelona al mes de juliol, una bona oportunitat per exigir al govern que l'Estat liderés noves polítiques d'acollida al territori comunitari. Tot i això, uns mesos després constatem que Europa ha tancat encara més les seves fronteres a les

persones refugiades i el llarg i complex procés de construcció d'un sistema comú d'asil roman estancat.

A l'Estat espanyol es va tornar a batre el seu màxim històric amb **54.065 sol·licituds d'asil** i es va situar en un quart lloc inèdit en el conjunt de la UE. Va ser, a més a més, el principal país d'arribades per via marítima, amb **58.569**, el 51% del total. Però a penes **575 persones** van obtenir l'estatut de refugiat i **2.320** la protecció subsidiària. L'accés al sistema d'asil enfronta una greu situació, amb llargues esperes per a formalitzar les sol·licituds i prop de vuitanta mil expedients pendents de resolució a finals del 2018. Malgrat el reforç dels recursos posats per a l'atenció humanitària a les persones arribades per via marítima i per a la seva acollida i inclusió, el nombre d'arribades va desbordar les previsions i van faltar mitjans per a atendre les persones migrants i sol·licitants d'asil. Catalunya va ser segona darrere de Madrid en nombre de peticions realitzades al seu territori, amb **8.034 sol·licituds**.

Tot i els avenços i el treball continuat de tantes persones i organitzacions, queda encara molt camí per recórrer. Les **vulneracions** en l'accés al dret d'asil continuen sent una **constant** a l'Estat espanyol, tant a la Frontera Sud com en altres punts d'entrada al país. A Catalunya, per aconseguir una primera cita amb la delegació del govern estatal, al 2018 algunes persones han hagut d'arribar a esperar fins a cinc mesos. A més a més, les resolucions es poden arribar a allargar fins a tres anys; i de les que van ser respostes al 2018, dues terceres parts van ser desfavorables.

A nivell europeu, durant el 2018 s'ha fet encara més evident la incapacitat dels Estats membres de la UE d'oferir una resposta coordinada i adequada a les necessitats de les persones que busquen refugi. Com hem denunciat des de la CCAR, ni tan sols han complert els acords en matèria de reubicacions i reassentaments que

s'havien pres al 2015.

A la CCAR, les activitats s'han continuat desenvolupant en la línia dels anys anteriors, amb dues línies d'actuació: l'atenció a les **necessitats més immediates** de les persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional (amb acompanyament jurídic, social, laboral i de benestar emocional), d'una banda, i la **incidència política** i la **sensibilització** ciutadana entorn del dret d'asil i els drets de les persones desplaçades forçades, de l'altra, amb un fort component formatiu. El treball en xarxa, tant amb institucions públiques com amb altres entitats i organitzacions, ha estat clau a l'hora d'enfocar l'activitat de la CCAR. El present document recull un tastet d'aquesta tasca.

2. ATENCIÓ A LES PERSONES

La **CCAR** presta els seus serveis d'atenció a les persones (sol·licitants de protecció internacional, refugiades, apàtrides i migrades vulnerabilitzades) a través de diversos projectes i àrees de treball. L'objectiu és donar una resposta especialitzada, global i integral a les dificultats que aquestes persones troben a casa nostra.

SERVEIS JURÍDICS

Serveis d'atenció jurídica per a persones sol·licitants de protecció internacional

Els serveis jurídics de la CCAR ofereixen un assessorament i assistència jurídiques de qualitat en matèria de protecció internacional. La tasca que es desenvolupa des d'aquesta àrea contribueix a un **reconeixement just del dret d'asil i la protecció subsidiària** per part de l'Oficina d'Asil i Refugi. Alhora, des dels serveis jurídics es treballa per al **reconeixement de l'estatut d'apatrídia**, pensat per a totes les persones que no tenen reconeguda una nacionalitat.

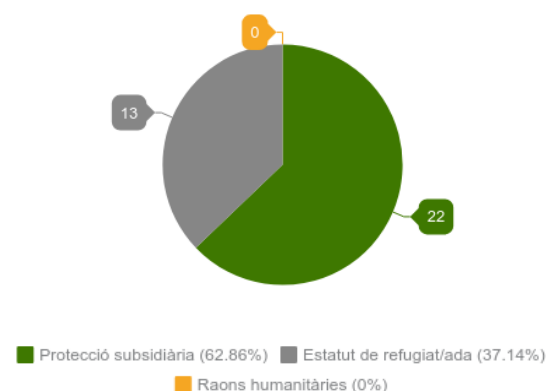
A més, es desenvolupa una **tasca reivindicativa contra la invisibilitat** que sovint afecta el col·lectiu de persones que requereixen protecció internacional. Des dels serveis jurídics es fa difusió de les noves formes de persecució i es treballa, en general, per la defensa i enfortiment del dret d'asil a Catalunya.

Durant l'any 2018, des dels serveis jurídics han gestionat noves

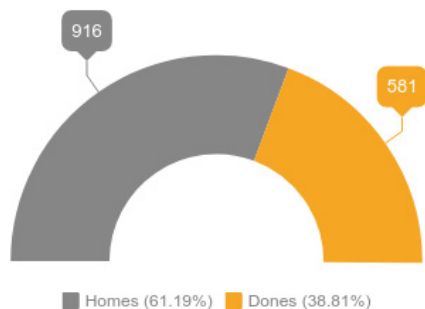
sol·licituds de protecció internacional i sol·licituds d'extensió familiar des dels països d'origen. Pel que fa a les resolucions, **13 persones usuàries han obtingut l'estatut de refugiat o refugiada**, mentre que a **22** se'ls ha concedit protecció subsidiària.

En termes generals, des dels serveis jurídics s'han dut a terme un total de **3.382 actuacions jurídiques** i s'han atès un total de **1.497 persones beneficiàries**. Cal destacar que durant el 2018 no s'ha tramitat cap expedient d'apatrídia i que aquest any el servei jurídic ha començat a treballar a la província de Tarragona, amb **40 persones beneficiàries** ateses.

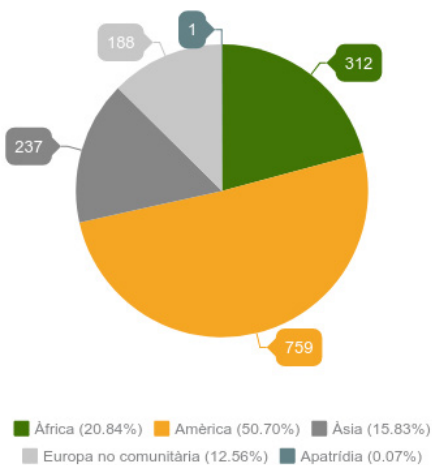
2018. Sentit de les resolucions estimatòries en matèria de protecció internacional

2018. Persones beneficiàries dels serveis jurídics de CCAR (per gènere)

2018. Origen de les persones ateses pels serveis jurídics de CCAR

Menors no acompanyats

Un dels grans reptes del 2018 i de cara al futur és abordar la situació dels nens i les nenes que viatgen sols. Es tracta d'una part de la població especialment **vulnerable i sensible als efectes de l'exclusió social**, per la qual sovint no es considera l'asil com a un dret. La CCAR treballa perquè puguin accedir a la protecció internacional, tant des de la formació de les persones responsables d'aquests nens i nenes, com des del seu assessorament jurídic.

Per tal de garantir la protecció dels menors no acompanyats, durant el 2018 els serveis jurídics han portat a terme diferents actuacions de suport i seguiment. Un total de **21 nens i nenes usuàries** del servei van ser ateses (3 dones i 18 homes), d'entre 16 i 18 anys i procedents dels continents africà i asiàtic (13 i 8, respectivament). Es van presentar **15 sol·licituds de protecció internacional** de nens i nenes no acompanyats.

Pel que fa a l'atenció jurídica en programes d'atenció complementària, vegi's paràgraf "Els programes complementaris".

PROGRAMES D'ACOLLIDA I INCLUSIÓ

Programa d'acollida temporal per a sol·licitants de protecció internacional

El programa d'acollida temporal per a sol·licitants d'asil que CEAR gestiona a Catalunya és finançat pel Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social. L'objectiu del programa és cobrir les necessitats bàsiques de les persones que sol·liciten asil perquè puguin iniciar un itinerari d'inserció sociolaboral. Així, els equips dels diferents

dispositius ofereixen les eines i orientacions necessàries perquè aquestes persones puguin portar a terme el pla de treball definit per elles mateixes amb el suport dels equips d'intervenció.

Així mateix, es duen a terme tallers de contextualització que proporcionen informació sobre el funcionament de la societat d'acollida i tots aquells aspectes que s'han de desenvolupar de cara a assolir una vida completament autònoma i independent a la societat d'acollida.

El programa d'acollida per a persones sol·licitants d'asil i apàtrida i persones refugiades s'estructura en tres fases:

1. Estada en un dispositiu d'acollida.

2. Sortida del dispositiu d'acollida. Les persones beneficiàries del programa **busquen un habitatge**, però continuen rebent suport econòmic i segueixen l'itinerari d'inclusió.

3. Suports econòmics puntuals. És la fase de major autonomia.

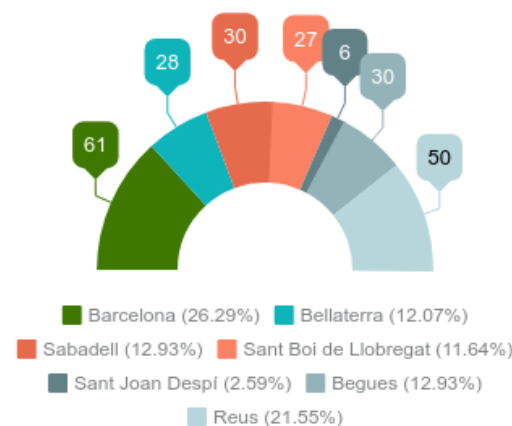
En la primera fase, la d'acollida, cada persona té una plaça assignada en un dispositiu d'acollida i compta amb el suport d'un equip de professionals. L'objectiu és facilitar les eines necessàries per a la realització d'un **itinerari d'inserció sociolaboral personalitzat**. L'equip i la persona beneficiària defineixen conjuntament un pla de treball, en funció de les necessitats i interessos d'aquesta última. Es dóna una importància especial a la llengua, eina fonamental a l'hora d'arrencar un itinerari laboral. Com a complement als itineraris individuals, es realitzen també diverses activitats grupals.

Durant el 2018 les places d'acollida que gestionem es van incrementar en un total de **78** distribuïdes en els municipis de Sabadell,

Sant Boi de Llobregat i Reus. Durant els mesos de gener i febrer es van obrir **15 places** més a Sabadell distribuïdes en 2 pisos. Així mateix, al febrer es van implementar **13 places** addicionals a Sant Boi de Llobregat. D'aquesta manera vam arribar a un total de **30 places** al municipi de Sabadell i **33 places** al Baix Llobregat. A Barcelona, el nombre de places es va mantindre.

Donada la necessitat de cobertura de places a causa del context d'arribada cada vegada major de persones sol·licitants de protecció internacional, vam apostar per l'apertura de places a un territori nou, com és la província de Tarragona, concretament a la ciutat de Reus, on es van implementar un centre de **50 places** actives des de finals de juliol de 2018.

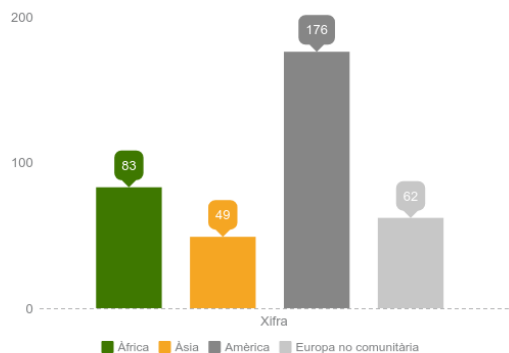
2018. Distribució de les places d'acollida disponibles (places d'acollida humanitària incloses)

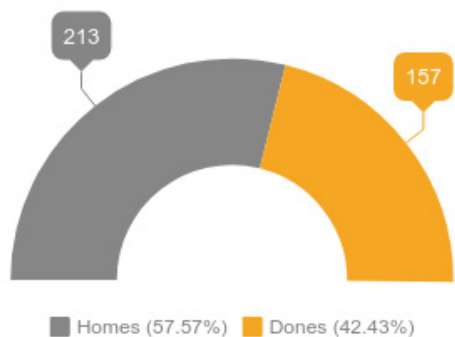

D'aquesta manera, el 2018 es va veure incrementat significativament el nombre de persones que van ser acollides en el marc del programa ministerial a un total de **370 persones** (157 dones i 213 homes) la majoria, d'entre 18 i 35 anys. Amèrica va ser la principal regió de procedència de les persones acollides, seguit d'Àfrica.

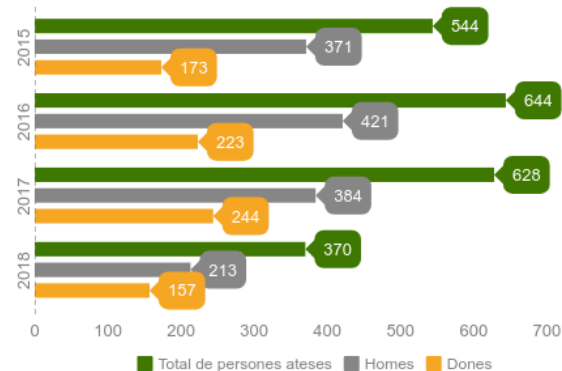
2018. Origen de les persones acollides (per regió)

2018. Persones acollides (per gènere)

2018. Persones ateses pel servei de primera acollida

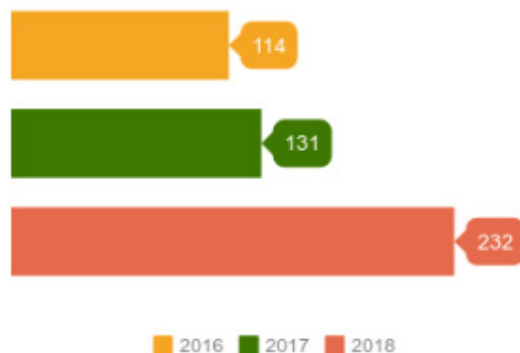
2018. Persones acollides (per edat)

D'altra banda, es va començar a gestionar el **Programa d'Atenció Humanitària**, dirigit a persones migrades que fan la seva **entrada a territori espanyol per costes**. El programa acull, per un temps curt (no major de tres mesos) a aquestes persones amb l'objectiu, d'una banda, de proporcionar-los un espai de recuperació i, d'altra, de proporcionar-los la informació necessària respecte a la societat d'acollida. La majoria d'aquestes persones desconeixen el funcionament de la societat d'acollida, la figura de la protecció internacional i el dret a demanar-lo si s'han vist obligades a fugir dels seus països per vulneració dels seus drets fonamentals.

El centre que vam obrir el desembre de 2018 al municipi de Begues compta amb **30 places**, acollint-hi a **30 persones**, homes sols, durant el primer mes de funcionament.

2018. Nombre de places d'acollida disponibles (2016-2018)

Intervenció social amb sol·licitants de protecció internacional

En referència al servei d'intervenció social, es realitza un acompanyament integral en l'itinerari de totes les persones participants en el programa, tant les que han realitzat la 1a Fase en un centre d'Acollida gestionat per CEAR, com aquelles que per diferents raons accedeixen directament a la 2a Fase. De manera complementària, en tots aquells casos que es consideri necessari i sigui possible, es procedeix a la tramitació de prestacions socials.

La metodologia de treball és l'itinerari d'inserció social, i les eines més utilitzades són tant les entrevistes inicials com les de seguiment. De manera puntual, els i les tècniques responsables de la intervenció social han realitzat sessions de caràcter grupal o comunitari, encara que aquestes han estat imputades a altres programes.

L'objectiu d'aquestes intervencions és el suport en el seu itinerari perquè les persones participants puguin aconseguir una autonomia que els permeti cobrir per si mateixes les seves necessitats bàsiques, una millora en la seva qualitat de vida i un avanç en el seu procés d'inclusió en la societat d'acolliment. Entre les intervencions que s'han realitzat estarien les següents:

- Pla de treball
- Suport emocional
- Informació i intermediació en l'habitatge
- Assessorament en l'empadronament i accés als diversos serveis públics
- Seguiments (intervenció directa)
- Derivació i seguiment a altres professionals o serveis

Durant l'any 2018 s'han atès un total de **478 persones** al servei d'intervenció social. Es confirma un canvi en els perfils de sol·lici

ants d'asil, havent-hi cada vegada major presència d'unitats familiars (família nuclear, monoparental) de procedència llatinoamericana, principalment de Colòmbia, Hondures i el Salvador i, sobretot, de Veneçuela.

Programes complementaris

Els programes complementaris sorgeixen de la necessitat de comptar amb una **estructura estable, permanent i complementària** als programes estatals d'acollida i integració per a persones sol·licitants, refugiades i denegades de protecció internacional. Durant l'any 2018, s'han executat quatre projectes d'acció complementària:

- El programa municipal de la ciutat de **Barcelona, Nausica**.
- El programa municipal de **Sabadell, Tenderol**.
- El programa d'acollida i inclusió de **Sant Boi de Llobregat**.
- El projecte de servei d'informació i orientació laboral al **Prat de Llobregat**.

La finalitat d'aquests programes ha estat oferir suport a persones refugiades, sol·licitants d'asil o denegades de protecció internacional que han quedat **excloses del paraigua d'acollida del programa estatal**. Dit d'una altra manera, s'ha buscat donar resposta a les persones que, tot i trobar-se encara en una situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social, no tenien dret a accedir a les ajudes del programa d'acollida estatal.

Respecte del programa Nausica, durant el 2018 es va atendre **26 persones usuàries** (7 dones i 19 homes) amb un total de **61 actuacions** realitzades en relació a la seva situació jurídica i social.

Pel que fa a Tenderol, **16 persones** (6 dones i 10 homes) van rebre els serveis del programa, amb un total de **51 actuacions**.

Sant Boi va acollir al seu programa **10 persones usuàries** (2 dones i 8 homes) i **25 actuacions** van ser realitzades.

Cal remarcar que el principal motiu pel qual les persones usuàries d'aquests programes demanen protecció és de caràcter polític, seguit de les persecucions als col·lectius LGTBI.

En total, aquest any ha augmentat la xifra a **107 persones** ateses a través dels programes complementaris, amb diverses situacions tant administratives com socials. D'aquestes, **54 persones** han estat beneficiàries de recurs residencial i **53 persones** han rebut suport jurídic, social i laboral, fora del recurs residencial. En el marc dels projectes complementaris, la CCAR ha gestionat i dinamitzat **30 places residencials** d'acollida temporal complementària (15 a Barcelona, 10 a Sabadell i 5 a Sant Boi de Llobregat).

2018. Distribució de les places disponibles en el marc dels programes complementaris

PROGRAMES OCUPACIONALS I FORMATIUS

Inserció laboral de persones sol·licitants i/o beneficiàries de protecció internacional

Per tal de facilitar la inserció laboral de les persones sol·licitants i/o beneficiàries d'asil o d'altres formes de protecció internacional, es defineixen **itineraris individualitzats** en el marc del programa d'acollida temporal per a sol·licitants d'asil. L'objectiu és contribuir a la superació de les dificultats afegides a les quals han de fer front les persones que atén l'entitat. Per tant, es treballen les **habilitats socials i lingüístiques** i es dóna suport per a l'adquisició d'**eines i coneixements**.

A escala transversal, es treballen els **rols familiars** a fi de promoure que tots els membres de la família tinguin **les mateixes oportunitats** d'accedir a itineraris formatius o al mercat de treball. És per aquest motiu que, si es detecten situacions de desigualtat en la distribució de responsabilitats i tasques en la família, s'orienten els recursos socials i econòmics dels quals es disposa amb l'objectiu de reduir les desigualtats observades.

Inserció laboral de persones immigrades

A través del programa Itineraris para la inserción e integración laboral de personas inmigrantes, la CCAR ha atès, a data de 31 de desembre de 2018, **261 persones**.

Les persones participants han realitzat un itinerari personalitzat

d'orientació laboral a fi d'aproximar el context laboral a les persones migrades. Aquesta aproximació es realitza a través de sessions individuals i grupals on es treballen, entre d'altres, l'autoconeixement, la detecció de necessitats, la definició del perfil professional, les competències clau, el currículum, els canals de recerca de feina i inscripcions en webs de feina.

Per tal d'afavorir la inserció en el mercat laboral, la major part de les persones participants són derivades a formacions ocupacionals o bé per a formacions de reciclatge professional per tal d'enfortir el seu perfil i candidatura enfront de possibles ofertes de treball que brinda el mercat laboral.

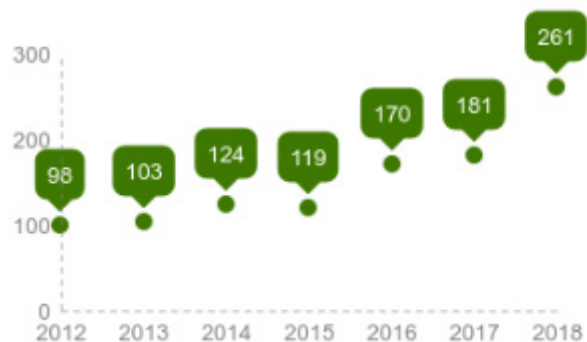
Les persones participants conformen un grup nombrós amb perfils professionals diversos entre els que destaquen els que s'engloben en el sector serveis: personal d'atenció sociosanitària, atenció al públic, administració i serveis, aquest últim molt divers.

2018. Perfils professionals a destacar

Durant el 2018, es van signar **98 contractacions**. D'aquestes contractacions, la gran majoria són contractes temporals a temps parcial que en gran mesura signifiquen la primera experiència professional de la persona en el territori d'acollida.

2018. Persones ateses en el marc del programa d'inserció laboral de persones beneficiàries de protecció internacional (evolució)

Aprentatge de l'idioma

Aquest és un servei transversal que acull els alumnes en les primeres setmanes de la seva entrada al programa i els atén fins a completar el seu itinerari formatiu; els objectius estan lligats a la seva inserció social i a la seva capacitat laboral.

Durant l'any 2018, el Servei d'Idioma ha atès un total de **536 participants** per l'idioma castellà, i un total de **106 participants** per l'idioma català.

En aquest període han estat matriculades un total de **240 participants** en el nivell inicial: aquestes dades se subdivideixen en **138 participants** en el nivell principiant A1, i **102 participants** en el nivell elemental A2. Quant al nivell intermedi, hem atès a un total de **195 participants**. Això és, **144 alumnes** del nivell B1 i **51 alumnes** del nivell intermedi-alt B2.

Pel que fa a les classes de català, hem atès un total de **97 participants** que hem derivat al **Consorci de Normalització Lingüística (CNL) de Barcelona**. El CNL ofereix classes gratuïtes de català a la ciutat comtal, pels nivells bàsics B1, B2 i B3.

3. INCIDÈNCIA I PARTICIPACIÓ

Introducció als projectes d'incidència i participació desenvolupats per la CCAR

INCIDÈNCIA POLÍTICA I SOCIAL

Defensa dels drets humans

Ciutats Defensores dels Drets Humans és un projecte conjunt de diversos municipis, institucions i entitats catalanes que vol donar a conèixer la tasca que desenvolupen persones defensores dels drets humans arreu del món. Aquest 2018 ha agafat un nou impuls amb la incorporació de **10 nous municipis** que han començat a organitzar **una nova edició anual de primavera** i que se sumen doncs als 15 municipis que ja venen impulsant l'edició de tardor des del 2013.

El projecte enguany ha convidat **14 persones defensores** del Brasil, Colòmbia, Hondures, Guatemala, Palestina, Egipte, Mèxic, l'Estat espanyol, els EE.UU., Guinea Equatorial i Birmània, que han realitzat una sèrie d'accions per visibilitzar les seves lluites per la defensa dels drets humans i per sensibilitzar la ciutadania sobre la importància d'integrar la defensa i protecció dels drets humans en el nostre dia a dia.

+ informació: <http://ciutatsdretshumans.cat>

El Programa Català de Protecció a Defensors i Defensores dels Drets Humans s'adreça a persones defensores dels drets humans **en situació de risc al seu país** a causa de la seva activitat de defensa dels drets humans i els ofereix protecció temporal a Catalunya. Impulsat per la Generalitat de Catalunya, el programa compta amb el suport d'altres institucions i és gestionat per la CCAR.

En el marc de la **primera edició del programa**, durant els primers mesos del 2018 s'ha acollit a **dues persones defensores** de

Colòmbia. Seguidament, ja en la **segona edició**, s'ha acollit **durant 6 mesos** tres persones defensores de Colòmbia i de Mèxic. Totes han rebut una atenció integral mitjançant un programa psicosocial, formatiu i d'incidència.

+ informació:

<http://cooperaciocatalana.gencat.cat/ca/que-fem/campanyes/PCPDDH/programa-catala-de-proteccio-de-defensores-i-defensores-dels-drets-humans-2018/>

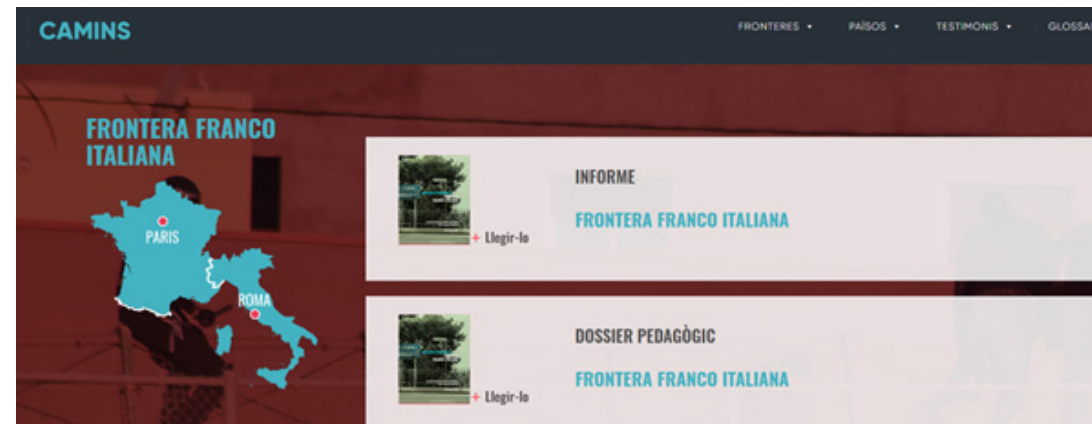
Defensa de les persones en situació de desplaçament forçat

Aquest 2018, la nostra tasca per continuar visibilitzant les diverses causes de persecució i desplaçament forçat s'ha traduït en l'impuls d'antics i nous projectes destinats a posar el focus en les vulnera-

cions de drets tant als països d'acollida com d'origen. En especial, s'ha posat èmfasi en el referent als drets econòmics, socials, culturals i ambientals (**DESCA**).

En aquest sentit, una iniciativa especialment interessant ha estat "**Sense Refugi**", un projecte que apropa la realitat sobre l'asil i la vulneració de DESCA al món, amb noves dades, testimonis, glosari i altres recursos.

Per altra banda, s'han elaborat i actualitzat **materials divulgatius** per joves de primària, secundària i batxillerat. Utilitzant recursos de la nostra maleta pedagògica, s'ha adaptat el contingut del projecte "**Camins, més enllà de les fronteres**" per fer arribar nova informació sobre l'accés a la protecció internacional a les fronteres internes i externes de la Unió Europea als i les més joves. En el marc d'aquest projecte, conjuntament amb SOS Racisme, s'han fet diverses missions d'observació i creat nous informes i dossiers pedagògics per explicar la situació a la frontera francoitaliana, la frontera sud i la frontera est.

Per últim, el 20 de juny de 2018, és a dir, el **Dia Mundial de les Persones Refugiades**, s'han continuat impulsant iniciatives de sensibilització per a tota la ciutadania. S'han realitzat i/o s'ha participat en **29 activitats** repartides per Barcelona (Ciutat Vella, Horta, el Gòtic, Eixample, Sant Andreu i Gràcia), Sant Boi, Sabadell, Olesa de Montserrat, El Prat, Rubí, Cornellà, Castelldefels, Sant Cugat i Tortosa.

Treball amb mitjans de comunicació

Durant el 2018, la CCAR ha treballat per la visibilització de l'asil i la protecció internacional a través dels mitjans de comunicació. Aquest any ha estat marcat informativament per l'**arribada de vaixells** de rescat a les costes espanyoles, com l'Aquàrius a València i l'Open Arms a Barcelona al mes de juliol, fets que han generat

molta expectativa per part dels mitjans que han donat un **seguiment informatiu** a l'evolució de la situació de les persones rescatades durant la resta de l'any 2018.

També va generar molt interès mediàtic els **retards en les formalitzacions i les denegacions de sol·licituds d'asil**, una taxa d'admissió molt per sota dels principals països europeus d'acollida. D'aquesta manera, l'Estat va reconèixer durant el 2018 la protecció internacional a **2.895 persones**, de les quals només 575 van obtenir l'estatut de refugiat, menys del 5% de les peticions resoltes.

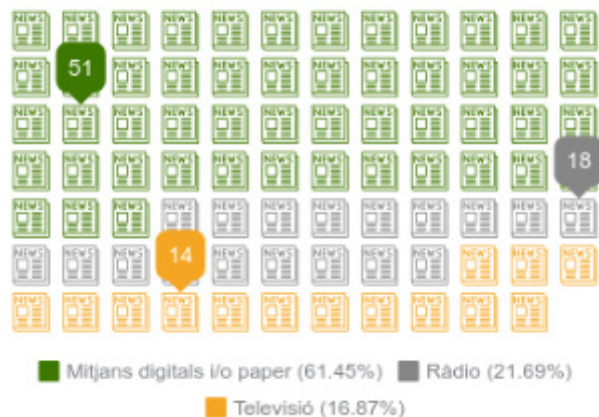
Al 2018, la CCAR va registrar **88 aparicions i referències en mitjans**. D'aquestes, **51** van ser en mitjans digitals i/o en paper, **18** en ràdio i **14** en televisió. A més, la tasca de CCAR va ser recollida en 5 ocasions per Agències de notícies, la qual cosa genera diversos impactes indirectes a mitjans. Entre les aparicions, es poden trobar entrevistes a portaveus de la CCAR, testimoniatges de persones usuàries o ex-usuàries dels serveis que gestiona l'entitat i reportatges de diferents temàtiques.

La CCAR s'ha presentat a la convocatòria 2018 de la **beca Devreporter**, juntament amb la cooperativa La Directa i el Servei Civil Internacional, amb el projecte **Fugir per Estimar i Ser**, que ha resultat seleccionat i que ha implicat la gravació d'un documental i la realització d'un reportatge escrit que es publicuen al 2019.

2018. Aparicions de CCAR als mitjans durant el 2018

Treball en xarxa

El treball en xarxa va molt més enllà de la col·laboració amb altres organitzacions. Implica pensar, comunicar i actuar conjuntament, compartint objectius i recursos, unificant capacitats i esforços i posant en relació les accions. Aquesta és l'aposta de la CCAR per a l'abordatge del desplaçament forçat.

Entre les plataformes de treball en xarxa amb què ha treballat la CCAR durant el 2018, destaquen les següents:

- **Consell Municipal d'Immigració de Barcelona:** El Consell Municipal d'Immigració de Barcelona (CMIB) és un òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona format voluntàriament per entitats i associacions d'immigrants i d'acollida, agents socials, els grups polítics municipals i observadors, que volen incidir en l'entorn social, cultural i polític per assolir l'exercici de la plena ciutadania de les persones immigrades. Aquest any, destaquem especialment el desenvolupament de la Trobada Barcelona Ciutat Diversa, centrada en l'accés a l'habitatge de les persones migrants i refugiades, en la que la CCAR va tenir un rol actiu.

- **Lafede.cat:** és una federació formada per 114 organitzacions que treballen en el desenvolupament, la defensa dels drets humans i la promoció de la pau. Recull l'experiència i la trajectòria associativa de les entitats federades i, a la vegada, aposta per la integració i l'actualització dels seus discursos, objectius i espais de relació institucional. La CCAR hi és activa sobre tot en l'eix de Migracions.

- **La Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia:** és un espai de concertació d'àmbit català, sorgit l'any 2002 i format per ONG, sindicats, administracions públiques i entitats del món acadèmic. La CCAR en forma part des de la seva creació. Els objectius principals de la Taula són la promoció i protecció dels drets humans a Colòmbia, així com el suport a una solució política negociada. Té com a marc de referència les recomanacions de les Nacions Unides i d'altres organismes internacionals, i ha estat especialment rellevant durant el 2018 ja que la CCAR va acollir diverses persones defensores dels drets humans de Colòmbia.

- Diversos espais institucionals: la CCAR ha continuat participant en la xarxa Asil.Cat; la Taula de Ciutadania i Migracions i

el Consell Nacional LGTBI a nivell català; el Consell Municipal LGTBI de Barcelona; la Plataforma de Suport a les Persones Refugiades de Sabadell, i la Taula per l'Acollida i el Consell de Cooperació de Sant Boi de Llobregat. Destaca, a més, la participació en l'espai Barcelona Ciutat Refugi, a través del qual les entitats i l'Ajuntament de Barcelona poden coordinar les seves activitats de sensibilització, especialment al voltant del 20 de juny.

FORMACIÓ

Curs Asil, immigració i drets humans

El gener del 2018 es va acabar el primer curs online, Asil, immigració i drets humans. **65 persones** van cursar 30 hores lectives que presentaven una mirada global als desplaçaments forçats i a la protecció internacional a través de continguts audiovisuals, testimoniatges de persones refugiades i la participació de l'alumnat en fòrums, tests i exercicis d'autoavaluació. La valoració global del curs ha estat molt positiva, cosa que ha assegurat la seva continuïtat en futures edicions.

El curs va comptar amb diverses unitats pedagògiques en forma de ponències, informes, vídeos de testimonis de persones refugiades i webinars interactius de la mà d'experts en temes com les polítiques frontereres de la UE, les estratègies anti-rumors o el trànsit migratori, entre altres, i s'ha donat prioritat a

la participació de l'alumnat, amb més de **130 interaccions** als diversos fòrums del curs, a més dels tests i exercicis d'autoavaluació voluntaris.

Curs online No amagar-se. El dret d'asil i les persecucions per motius d'orientació sexual i identitat de gènere

Es va realitzar el primer curs online No amagar-se. El dret d'asil i les persecucions per motius d'orientació sexual i identitat de gènere. Al curs, l'alumnat va formar-se en les persecucions al col·lectiu LGTBI a diferents parts del món i la possibilitat de sol·licitar protecció internacional davant d'aquestes situacions. El curs tenia l'objectiu, entre d'altres, de facilitar la detecció de potencials sol·licitants d'asil per aquest motiu, ja que encara hi ha molt desconeixement tant entre professionals d'entitats LGTBI com entre les mateixes persones LGTBI que han patit persecució.

Curs online Marcades pel gènere: Persecucions i refugi

Del 20 de setembre de 2018 al 30 de setembre de 2018 va tenir lloc, també de manera online, la primera edició del curs Marcades pel gènere: persecucions i refugi, de 10 hores lectives, que va despertar un gran interès entre els **40 alumnes** que hi van participar de manera activa.

El curs analitzava les violències que existeixen per motius de gènere i fomentava la formació i capacitat de professionals sobre aquesta realitat per tal de poder contribuir a la detecció de les dones que han patit aquest tipus de persecucions i poder oferir una atenció integral d'acord amb les seves necessitats.

The poster features the CEA(R) logo (Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat) in the top left. A green box in the top right says 'CURS ONLINE'. A pink button in the top right says 'INSCRIU-TE AQUÍ >'. The main title 'MARCADES PEL GÈNERE: Persecucions i refugi' is in pink and black, with the dates '20/09 - 30/09' below it. At the bottom left are the logos for 'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament' and 'Ajuntament de Barcelona'. The central image shows a large, dark, 3D female symbol (a circle with a cross) that a small figure is pulling with red ropes.

Curs online Encarar l'apatrídia: Introducció a la situació de les persones sense nacionalitat

Del 8 al 15 d'octubre de 2018 va tenir lloc la primera edició online del curs *Encarar l'apatrídia: Introducció a la situació de les persones sense nacionalitat*, que analitzava una realitat més visible vinculada també al desplaçament forçat: els 10 milions de persones apàtrides que actualment es comptabilitza hi ha al món.

El curs, en el que hi van participar **20 alumnes**, estava conformat amb testimonis de persones apàtrides, informes i ponències en vídeo, entre altres materials pedagògics i va comptar amb la col·laboració d'experts europeus de la European Network on Statelessness.

The poster features the CEA(R) logo (Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat) in the top left. A green box in the top right says 'CURS ONLINE'. The main title 'ENCARAR L'APATRÍDIA: Introducció a la situació de les persones sense nacionalitat' is in blue and black, with the dates '08/10 - 15/10' below it. At the bottom left are the logos for 'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament' and 'Ajuntament de Barcelona'. The central image shows a blue passport cover with a large white question mark and the text 'PASSPORT' at the top and 'No Country' at the bottom.

Curs online El refugi en l'àmbit local

Del 22 d'octubre fins al 31 d'octubre del 2018, arrel de l'èxit de la primera edició executada durant l'any 2017, va tenir lloc la segona edició del curs El refugi en l'àmbit local. Amb **20 alumnes** apuntades, aquest curs es va fer amb l'objectiu d'acostar la realitat de la protecció internacional a les professionals municipals des d'un enfocament pràctic i proporcionar les eines per identificar potencials sol·licitants de protecció internacional.

A més, es va centrar en donar a conèixer les diferents polítiques públiques entorn la protecció internacional i enfortir les de l'àmbit municipal per donar recursos d'atenció integral i especialitzada al col·lectiu de persones refugiades.

The poster features the CEA(R) logo (Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat) and the Diputació de Barcelona logo. It includes the text 'CURS ONLINE', the dates '22/10 - 31/10', and '2a EDICIÓ'. The main title 'EL REFUGI EN L'ÀMBIT LOCAL' is written in large green letters, with a silhouette of a family carrying bags below it.

Seminari Europeu Dret d'asil a la Unió Europea: Què està passant? Contradiccions, insuficiències i oportunitats del Sistema Europeu Comú d'Asil

Aquest seminari internacional va tenir lloc al llarg de la jornada del dia 27 Novembre de 2018 i va comptar amb una assistència de **40 persones**. El van impartir **8 ponents**, experts nacionals i internacionals, com per exemple l'Étienne de Perier representant d'Afers Interiors i Migracions de la Unió Europea, la Katharina Bamberg de la European Policy Centre, la Hélène Soupios-David de France terre d'asile o la Blanca Garcés del CIDOB, entre altres.

L'objectiu del seminari va ser analitzar **els reptes que planteja el sistema europeu comú d'asil**, les noves propostes i principals modificacions del SECA i el seu procés de reforma, cap a on van les negociacions i en quin punt es troba el procés d'harmonització. Es va fer un recull de les conclusions i temes tractats a la relatoria, que està publicada i disponible per a tot el públic a la nostra pàgina web.

The poster features the CEA(R) logo and the date '9:30-17:30h 27/11/2018 SEMINARI'. The title is 'DRET D'ASIL A LA UNIÓ EUROPEA: QUÈ ESTÀ PASSANT?' with the subtitle 'Contradiccions, insuficiències i oportunitats del Sistema Europeu Comú d'Asil'. It also lists the location 'Lafede C. Tàpies, 1-3 08001 Barcelona' and logos for the Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament and the Generalitat de Catalunya. A photograph of people in a room is on the right.

Formacions a la carta

Com a entitat especialista en dret d'asil, la CCAR ha rebut al 2018 diverses peticions per part d'organismes com universitats o ajuntaments per realitzar **formacions concretes dirigides a un públic especialitzat o personal tècnic**. Aquestes accions tenen un gran impacte, ja que cobreixen necessitats formatives d'agents que tenen un rol important en la detecció de possibles sol·licitants d'asil i en la seva acollida i inclusió, i alhora ofereixen un espai en què resoldre possibles dubtes concrets al voltant del desplaçament forçat i de la protecció internacional.

Les formacions s'han focalitzat en temes com el funcionament del sistema d'acollida o els mecanismes de protecció internacional. Han estat impartides per professionals de diverses àrees de la CCAR i han tingut lloc en àmbits diversos; per exemple, en localitats com ara El Prat de Llobregat o per a institucions com la Universitat Autònoma de Barcelona.

Integra Train: millora de la inclusió de les dones a través de la formació

La CCAR participa des del 2017 en el projecte *Integra Train*, un marc de col·laboració amb unes altres cinc entitats de quatre països més de la Unió Europea –Bulgària, Grècia, Malta i Itàlia–. L'objectiu d'*Integra Train* és fomentar la inclusió i la integració sociolaboral de les dones migrants i refugiades a la Unió Europea, a través del disseny i la implementació de formacions exhaustives.

La participació de la CCAR en aquest projecte ha ajudat a **visibilitzar la situació de les dones**, que s'enfronten al procés d'integració

des d'una posició desigual respecte als homes i presenten unes necessitats específiques, moltes vegades invisibilitzades. Donar resposta a aquestes necessitats representa un repte per als sistemes d'acollida i d'integració dels diferents Estats europeus; en particular, pels que se situen a la costa mediterrània i des del 2012 han vist com incrementava de manera significativa el nombre de persones que hi arriben fugint de conflictes i violacions de drets humans.

SENSIBILITZACIÓ

Tallers a escoles primàries i secundàries

Durant l'any 2018 s'han realitzat diversos tallers a escoles primàries i secundàries de Catalunya. Destaquen especialment les activitats impulsades a Sant Boi de Llobregat, Barcelona, Sabadell i a la zona de Reus i Tarragona.

A Sant Boi, en el marc del projecte de sensibilització que la CCAR impulsa al municipi, s'han fet **47 tallers a 15 escoles**. El públic beneficiari han estat més de **1180 alumnes**. Els tallers, que s'han realitzat amb la col·laboració de l'ajuntament de la ciutat, han comptat sempre que ha estat possible amb la participació d'una persona de la CCAR i un testimoni de persona refugiada, usuària de l'entitat. Cal remarcar l'activitat central vinculada al dia mundial de les persones refugiades dins del marc del projecte de sensibilització al municipi que va acollir més de **750 alumnes** de la ciutat.

Pel que fa a les activitats desenvolupades a Sabadell, s'han realitzat **9 xerrades** en centres educatius de la ciutat en el marc del conveni Compromesos amb les persones refugiades, sensibilitzant a més de **210 alumnes** que han descobert de primera mà la realitat del desplaçament forçat i la necessitat de defensar el dret d'asil no només a través de les dades i reflexions presentades, sinó també a través del testimoni de persones refugiades que han participat a les xerrades.

A Reus, s'han realitzat fins a **10 tallers**, que han arribat a **375 estudiants** de centres educatius del municipi. També s'han realitzat xerrades a altres localitats com Tarragona, xerrades en centres educatius d'altres municipis, com Barcelona o Igualada. En total hem sensibilitzat a més de **2000 persones** durant tota l'annualitat.

Exposició Diaris il·lustrats de persones refugiades

És una mostra gràfica dels **processos terapèutics i reflexius que van tenir lloc al taller d'art teràpia** organitzat per la CCAR durant el 2011. Fins a quinze persones d'onze nacionalitats hi van participar, transformant materials artístics en imatges de la seva situació i la seva història personal.

Al llarg de l'any 2018, aquesta exposició ha format part del catàleg d'oferta d'accions d'educació per al desenvolupament de la Diputació de Barcelona per a municipis de menys de 100.000 habitants. Així, s'ha aconseguit exhibir-la a set municipis diferents (Cornellà del Llobregat, Rubí, Castelldefels, Gavà, Arenys de Mar, Malgrat de Mar), en espais com biblioteques, centres cívics i altres equipaments municipals on ha pogut tenir una repercussió important, tant a nivell de públic com a través de l'aparició de l'activitat en diversos mitjans locals.

Accions de sensibilització arreu de Catalunya adreçades a la ciutadania

La CCAR ha participat al llarg de 2018 a més de **30 accions de sensibilització** adreçades a la ciutadania de nombrosos municipis catalans. S'han dut a terme xerrades i conferències, s'ha assistit a Jornades sobre asil i Drets Humans, fires, cinefòrums i cicles de teatre, i s'ha col·laborat amb diferents entitats i espectacles.

A través d'aquestes activitats, s'han abordat les temàtiques de l'asil, la immigració, els drets humans i les causes dels desplaçaments forçats. Des de la CCAR s'aposta fermament per **formar la societat civil**, com a titular de responsabilitats en la defensa del dret d'asil. Es treballa perquè esdevingui crítica i activa en les mostres de solidaritat envers les persones refugiades, en un sentit que promogui la transformació social a llarg termini. Una ciutadania sensibilitzada s'implica en l'eradicació de les causes que provoquen els desplaçaments forçats a través de l'aplicació de bones pràctiques de solidaritat envers les persones refugiades i combat els rumors i la desinformació que les perjudiquen.

PARTICIPACIÓ

Voluntariat

S'han incorporat **134 persones voluntàries** durant l'any 2018, que han participat en diverses tasques de l'entitat a Reus, Barcelona, Sabadell i Sant Boi de Llobregat.

D'aquestes 134 persones, **116** continuaven participant com a voluntàries a 31 de desembre del 2018. Amb la suma de les persones

voluntàries més veteranes, la CCAR comptava a finals del 2018 amb un equip total de **170 persones voluntàries actives**.

Entre els dies 23 i el 25 de novembre, **6 persones voluntàries** de la CCAR van participar a la **XVIII Trobada Estatal de Voluntariat de la CEAR**, que va celebrar-se a Buitrago de Lozoya, a la província de Madrid. Allà van compartir experiències i aprenentatges amb altres persones voluntàries dels diferents territoris de la CEAR i van participar en tallers i xerrades sobre la seva tasca com a part de l'entitat, així com altres qüestions per les quals van manifestar interès.

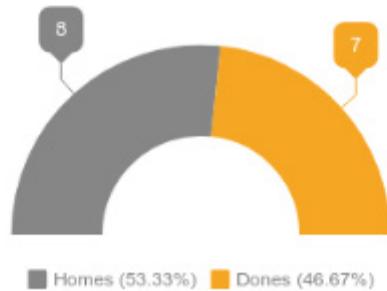
La celebració del **Dia Mundial del Voluntariat**, el 5 de desembre, va ser també un moment agradable per compartir plats i begudes entre l'equip treballador i voluntari de la CCAR al barri de Sant Andreu de Barcelona.

Parelles lingüístiques

Durant el 2018 s'han creat **15 parelles lingüístiques** de castellà, en les quals hi ha participat **15 persones usuàries** de la CCAR (7 dones i 8 homes) i **15 persones voluntàries** (13 dones i 2 homes).

Així mateix, s'han creat **8 parelles lingüístiques** en català, en col·laboració amb el Consorci per la Normalització Lingüística (CNL) formades per **8 persones usuàries** de l'entitat (5 dones i 3 homes) i **8 persones voluntàries** (1 home i 7 dones).

2018. Persones beneficiàries de les parelles lingüístiques en castellà

2018. Persones beneficiàries de les parelles lingüístiques en català

Sortides de coneixement de l'entorn

207 persones usuàries (de les quals 101 eren dones i 106 homes) i **37 persones voluntàries** (34 dones i 3 homes) de l'entitat han participat en les sortides de coneixement de l'entorn i d'oci organitzades en el marc del present projecte, la qual cosa ens sembla molt positiva i mostra que aquesta tipologia d'activitats lúdiques i d'oci han servit per fomentar la implicació de persones voluntàries amb l'entitat.

Exposicions, sortides a parcs d'atracció al jardí botànic, visites guiades... Cada mes, s'ha organitzat una sortida diferent per part de les persones voluntàries de l'entitat per donar a conèixer l'entorn a les persones usuàries de la CCAR recent arribades a Catalunya.

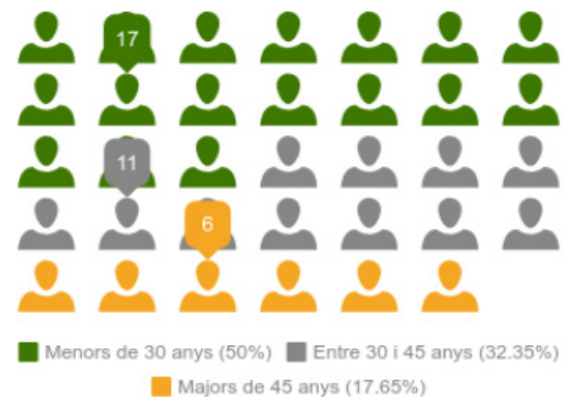

Mentoria

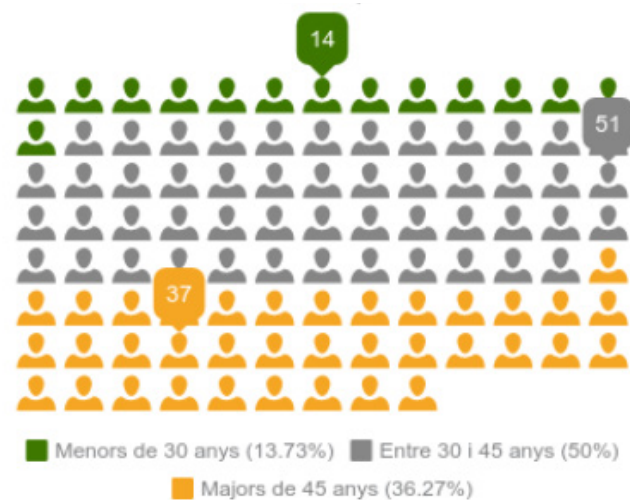
Al 2018 la CCAR ha gestionat, dins del marc del Programa Català de Refugi, un programa de mentoria què té l'objectiu d'incrementar les oportunitats d'inclusió social i d'inserció laboral de les persones sol·licitants d'asil, promovent la participació ciutadana en l'acollida de la població refugiada i demandant de protecció internacional.

La col·laboració de la CCAR amb el programa de mentoria va finalitzar amb l'any 2018, període durant el qual es van crear prop de 20 tándems de mentoria (grups d'acollida + persona o família refugiada). En el programa han participat 102 mentors/es dels municipis de Barcelona, L'Hospitalet de Llobregat, El Prat de Llobregat, Cerdanyola del Vallès, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Manresa, Granollers i Cunit.

2018. Persones mentorades (per edat)

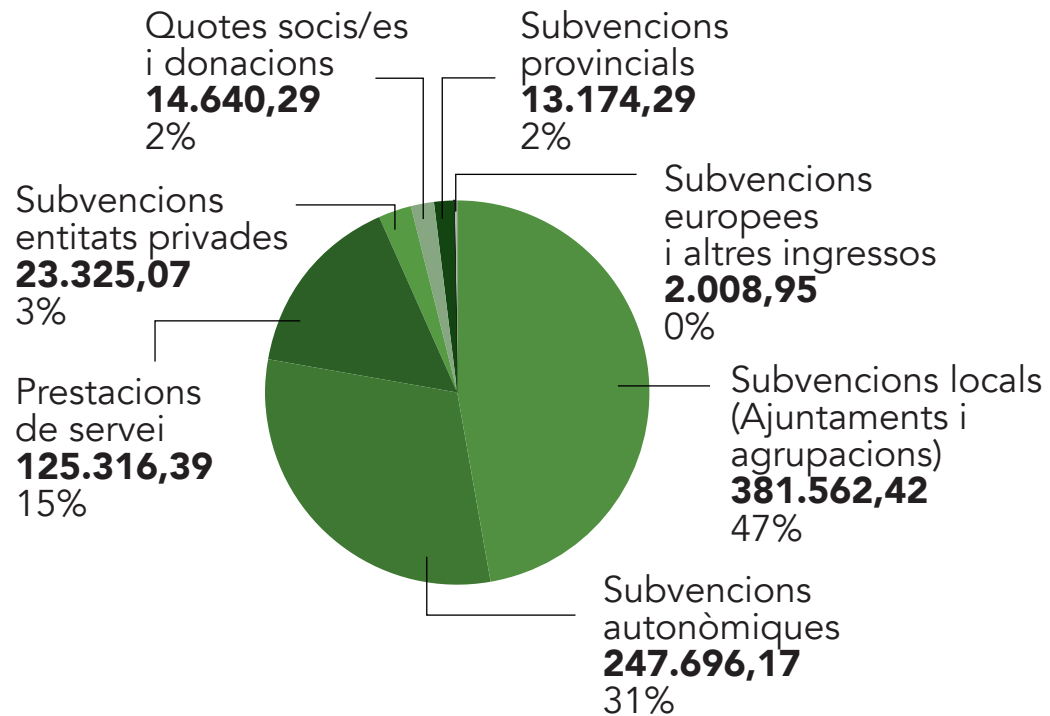

2018. Persones mentores (per edat)

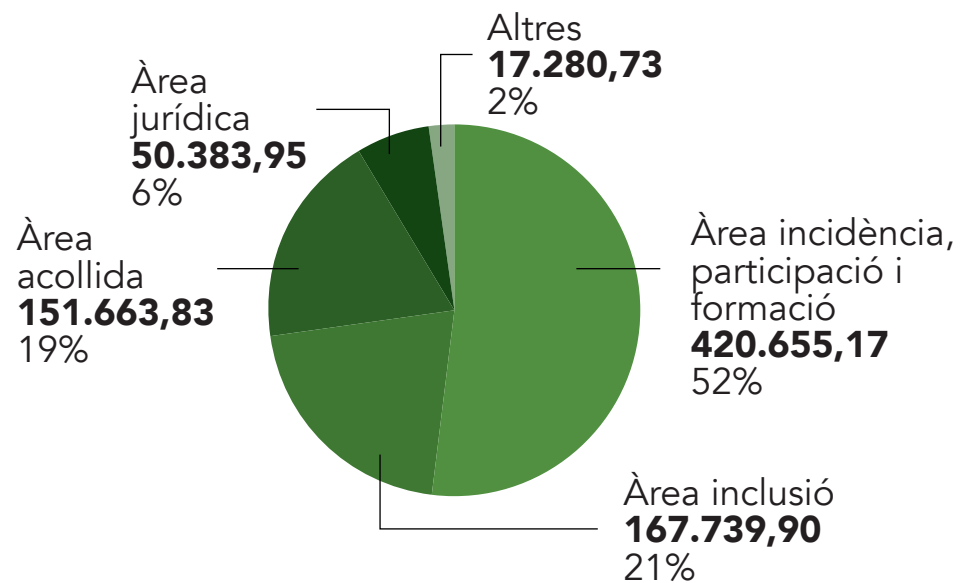

4. TRANSPARÈNCIA

Origen dels fons rebuts

Destí dels fons rebuts

CEA(R)

Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

